

Til folketingets uddannelsesudvalg

I forlængelse af udvalgmødet den 13. april 2010, hvor jeg orienterede om Niels Brocks aktiviteter i Kina og Vietnam, fremsendes hermed som ønsket et notat om barrierer og forslag til politiske tiltag i forbindelse med udbud af danske uddannelser i udlandet.

For overblikkets skyld vedlægger jeg den tidligere fremsendte oversigt over Niels Brocks aktiviteter i Asien. Og bare for fuldstændighedens skyld så stammer Niels Brocks erfaringer med udbud i udlandet ikke kun fra Kina. Vi har erfaringer med at udbyde kurser i stort set hele verden og har bl.a. gennem en årrække arbejdet i både Baltikum og Sydamerika.

Med de internationale aktiviteter, Niels Brock har, er det naturligt, at vi har en del erfaring med politiske, økonomiske, praktiske og kulturelle forhold omkring eksport af uddannelseskoncepter, og det er og har altid været Niels Brocks holdning, at vi gerne deler denne viden med andre danske uddannelsesinstitutioner, der gerne vil i gang i udlandet. Ligesom vi aktuelt med et par kolleger i uddannelsesverdenen har en dialog om at indgå i et fællesskab om eksisterende eller kommende projekter i Kina og Vietnam.

Derudover er vi selv "systemimportør" – vi udbyder flere akademiske bacheloruddannelser forlagt fra det engelske universitet De Montfort University i Leicester. Vores erfaringer med det engelske undervisningsministerium og de akkrediteringsprocedurer, som vi har gennemført gennem de 13 år vi har kørt denne aktivitet, deler vi naturligvis også gerne.

Det var rart at mærke udvalgets interesse, engagement og opbakning til eksport af danske uddannelser, og jeg håber på at få mulighed for at invitere udvalget på besøg hos vores internationale uddannelsespartnere.

Med venlig hilsen

Anya Eskildsen
Direktør

Notat om barrierer og forslag til politiske tiltag i forbindelse med udbud af danske uddannelse i udlandet

Niels Brock har siden 1996 arbejdet med at udbyde uddannelsesprogrammer i Kina og har gennem disse år oparbejdet en bred erfaring med at udbyde og gennemføre dansk uddannelse i udlandet. Vores aktiviteter har gennem årene ændret sig fra ledelses- og sprogkurser over korte kurser inden for finansiering og markedsføring til det første Joint Program, som vi fra 2000 udbyder i samarbejde med Shanghai Finance University. Uddannelseskonceptet er - kort fortalt - at de kinesiske studerende får et "Dobbelt Diploma" – et kinesisk eksamensbevis (akkrediteret efter kinesiske standarder) og et dansk, Niels Brock, deltagerbevis.

Aktiviteten bliver afviklet efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed, og det var – før L188 – ikke muligt for danske uddannelsesinstitutioner at udstede officielle eksamensbeviser i udlandet, selvom uddannelserne var og er tilrettelagt med samme faglige indhold som de ordinære danske uddannelser, som vi gennemfører i København (dog rummer uddannelserne i Kina også fagligt indhold, som er krav til videregående uddannelser i Kina - eksempelvis Military Training, Moral Education and Introduction to Law, Thoughts of Mao Zedong, Theory of Den Xiaoping and the Three Represents m.m.)

Vores samarbejdspartnere efterspørger i stigende grad, at vores fælles studerende også får et officielt dansk eksamensbevis (med international gyldighed), idet de studerende er langt bedre stillet med også et internationalt eksamensbevis. Med lovændringen i sommeren 2009 blev det muligt, rent lovgivningsmæssigt, at udstede eksamensbeviser i udlandet under forudsætningen af, at det konkrete udbud blev akkrediteret af Akkrediteringsrådet og efterfølgende godkendt af Undervisningsministeriet. Det arbejdes der nu på.

Lad mig lige her i en parentes bemærke, at de deltagerbeviser, som vi udsteder til vores kinesiske studerende i Kina pt. ikke er værdiløse. Gennem konkrete samarbejdsaftaler har vi fået vores kinesiske uddannelser anerkendte som adgangsgivende eller meritgivende til andre videregående uddannelsesinstitutioner – fx det engelske universitet De Montfort, som vi har et mangeårigt samarbejde med.

I forbindelse med dannelsen af erhvervsakademier og professionshøjskoler mistede Niels Brock reelt udbudsretten til akademiuddannelserne, som er de uddannelser, vi gennemfører i Kina og snart også i Vietnam. På grund af vores mangeårige internationale engagement og unikke internationale kompetence i forbindelse med udvikling og drift af uddannelsesvirksomhed i udlandet, har vi længe været i dialog med Undervisningsministeriet med henblik på at sikre denne aktivitet fremadrettet. Ansøgningsprocedurerne i Kina og Vietnam er udviklede, og kravene til nye

uddannelsesinstitutioner, der vil ind på disse markeder er skærpet. Niels Brocks mangeårige engagement i Kina giver os en stribe fordele, som ikke umiddelbart kan overføres til en ny institution – ligesom selve institutionsformen har været meget vanskelig for både Niels Brock, men også for det danske undervisningsministerium, at forklare de kinesiske myndigheder.

Vores ønske var at give Niels Brock en særstatus som eneste uddannelsesinstitution med systemeksport og lade andre danske uddannelsesinstitutioner nyde godt af vores erfaringer og netværk. Det var imidlertid ikke muligt – og i stedet har Erhvervsakademiet Copenhagen Business indgået en aftale med Niels Brock, som indebærer at akademiet benytter sig af Niels Brocks kompetencer, og herigennem etablerer udbud af såvel AP degree (KVU) som bacheloruddannelser i udlandet. Det er aftalt med den daværende undervisningsminister Bertel Haarder, at Niels Brocks navn og ekspertise fortsat er i brug fremadrettet i forbindelse med udbud af danske uddannelser i udlandet:

Copenhagen Business Academy Operated by Niels Brock Copenhagen Business College

I det følgende skitseres en række barrierer og forslag til politiske tiltag i forbindelse med udbud af danske uddannelser i udlandet.

Barrierer:

1. Et nyt syn på offentlige institutioners rolle i nationaløkonomien

En overordnet holdningsmæssig eller kulturel barriere er, at vi i vores måde at tænke offentlig sektor på sjældent tænker i offentlige institutioners muligheder for at udvikle sig forretningsmæssigt, så de skaber forretningsområder, der gennem eksport kan generere indtægter for disse institutioner. Det kunne være eksport af viden og systemer inden for sygepleje, børneforsorg, ældrepleje, politi, retsvæsen – og det kunne være inden for et forretningsområde som uddannelse. Andre lande som Australien, New Zealand og Holland nævnes ofte som lande, der målrettet satser på at udnytte det eksportpotentiale, som ligger i eksport af uddannelse til lande og områder, der mangler viden og ressourcer til en udvikling på dette område. I Australien er én af de største eksportsektorer uddannelse, og i alle de lande, der arbejder med uddannelseseksport vurderer man, at der er endda meget store udvidelsesmuligheder – fordobling og tredobling de kommende 20 år.

Jeg er overbevist om, at potentialet er til stede, og danske uddannelsesinstitutioner kan være med her, hvis vi justerer vores paradigme og mindset. Det er ikke nok teoretisk at kunne forestille sig mulighederne, vi skal også være indstillede på gennem vores politik og handlinger at gøre eksport af uddannelse til et dansk indsatsområde – og deraf følgende gode muligheder for indtægter til danske uddannelsesinstitutioner og Danmark.

Gør man eksport på dette område til et indsatsområde, så kræver det medvirken fra politikere og embedsmænd. Til gengæld foreslår jeg, at vores aktiviteter med eksport ses i et almindeligt forretningsmæssigt perspektiv. Det betyder måske friere rammer, end vi har i dag, men det betyder

også, at vi som institutioner skal beskattes af de indtægter, vi har på eksporten. Helt på linje med andre danske eksportvirksomheder.

2. Hastighed i akkrediteringsprocessen

Niels Brocks nuværende aktiviteter i udlandet ønskes akkrediteret. Vores samarbejdspartnere i udlandet imødeser en akkreditering og anser dette som et yderligere kvalitetsstempel af uddannelsesaktiviteterne og ser frem til – sammen med os at kunne udstede de danske eksamensbeviser til vores studerende. Vi er naturligvis indstillet på at betale for akkrediteringen.

Lovgivningen omkring akkreditering af danske uddannelser i udlandet blev endelig vedtaget i folketinget i sommeren 2009. Allerede den 3. september 2009 indsendte Niels Brock ansøgning om akkreditering af en række uddannelser i udlandet. Vi har forståelse for, at det kan være ekstra tidskrævende, første gang en ansøgning skal behandles efter nye regler, og vi har da også i denne proces haft en dialog med ministeriet om forhold i ansøgningen, som skulle ændres og belyses nærmere. Men her i april 2010 begynder det at blive svært at forklare andre – især vores udenlandske partnere – at ansøgningen endnu ikke er nået igennem den indledende screening i Undervisningsministeriet. Sagsbehandlingstiden tolkes som manglende politisk vilje og styrker ikke billedet af danske uddannelsesinstitutioner som attraktive samarbejdspartnere.

Vi er bekendt med, at der er en vejledning om akkreditering under udarbejdelse, og at denne vejledning ikke giver nogen nærmere beskrivelse af processen omkring screeningen i Undervisningsministeriet. Det er ikke hensigtsmæssigt, at vejledningen tilsyneladende ikke kommer til at beskrive Undervisningsministeriets dokumentationskrav til brug for screeningen. Det gør det vanskeligt at indsende en fyldestgørende ansøgning og risikerer at give anledning til unødigt megen mødeaktivitet omkring emnet.

3. Knowhow

Vi har, som tidligere nævnt, stor forståelse for, at der tale om en helt ny aktivitet, som det danske undervisningsministerium skal forholde sig til. Ikke mindst i forhold til at profilere og markedsføre danske uddannelser og uddannelsesinstitutioner i udlandet, samt at agere i en international kontekst.

Vores erfaringer viser, at arbejdet med at opbygge knowhow på dette område med fordel kunne samtænkes/samudvikles med Udenrigsministeriet. Udenrigsministeriets professionelle og dybe kompetence i udlandet sammenholdt med Undervisningsministeriets ditto omkring uddannelse vil være en god cocktail, som dansk systemeksport ville få stor gavn af.

4. Målrettet markedsføring af erhvervsakademiuddannelserne

Styrelsen for International Uddannelses hjemmeside og dennes kategorisering af de videregående uddannelser i Danmark, giver - i hvert fald kinesere - en opfattelse af, at akademiuddannelser er "2. rangsuddannelser". Og det er simpelthen begrundelsen for, at man ikke kan finde

Erhvervsakademier på det kinesiske undervisningsministeriums officielle liste over anerkendte danske uddannelsesinstitutioner.

Danmarks muligheder for systemeksport til Kina er ikke nødvendigvis bedst på de lange akademiske uddannelser, men uddannelser, der kan give Kina en bred velkvalificeret arbejdsstyrke (junior management) bør absolut også prioriteres højt. Blandt kinesiske virksomheder og i det kinesiske undervisningsministerium er der en stigende erkendelse af, at det ikke kun er de akademiske højere uddannelser, der er brug for. Tværtimod, så ser man nu i Kina en begyndende arbejdsløshed blandt de langtidsuddannede, mens der er stigende efterspørgsel efter medarbejdere med mere praktiske og virksomhedsorienterede kompetencer.

5. Politisk bevågenhed

I Kina og mange andre steder i verden tænker man anderledes end i Danmark, når det gælder "officiel involvering og blåstempling". I Kina, er det for eksempel helt afgørende for etablering og vedligeholdelse af samarbejdet, at det "officielle Danmark" med mellemrum bekræfter sin opbakning. Det vil sige, at man ikke i praksis kan skille det ministerielle niveau fra det institutionelle. Vi har brug for hinanden: Institutionerne tager initiativer - etablerer og realiserer de politiske ønsker om eksport af uddannelse og fremme af internationalisering i Danmark (f.eks. jf. Lov 188). Og myndighederne - fagministerierne - er altid til stede i kulissen og parat med bevågenhed, støtte og opbakning.

Forslag til politiske tiltag

A. Tværgående arbejdsgruppe dedikeret til systemeksport

Ved at oprette en tværgående arbejdsgruppe med både repræsentanter fra Undervisningsministeriet og Udenrigsministeriet kunne der skabes et solidt grundlag for udbud i udlandet. Senest i forbindelse med sidste års besøg i Vietnam oplevede vi en super professionel og meget værdifuld assistance fra Udenrigsministeriet. Deres medvirken og opmærksomhed på uddannelse som en dansk eksportvare var en meget afgørende faktor i forbindelse med indgåelsen af en aftale med et universitet i Hanoi om udbud af danske uddannelser i Vietnam.

B. Politisk bevågenhed

For vores kinesiske og vietnamesiske partnere og myndigheder betyder det rigtig meget, at der fra danske politikere og myndigheder udvises stor bevågenhed og interesse for vores samarbejde. Det betyder mere i en kinesisk og vietnamesisk kultur, end det gør i en dansk – og derfor betyder det meget for danske uddannelsesinstitutioners muligheder for at agere professionelt i disse kulturer.

Jeg håber, at man vil tage positivt imod mit lille notat. Jeg er overbevist om, at der er et stort potentiale i dansk systemeksport af uddannelser – og at det er helt nødvendigt, at alle i uddannelsessektoren har et entreprenant og globalt mindset, for globaliseringstoget er for alvor

kommet op i fart, og det er ikke længere nok at have et godt hjemmemarked, eller være bedst i Danmark.

Niels Brock i Asien

Niels Brock har haft stor succes med at udbyde uddannelser i Kina gennem det sidste årti. Det første såkaldte "joint programme" gik i luften i 2000, og Niels Brock har siden da lavet samarbejdsaftaler med en række universiteter i verdens mest folkerige land. I 2009 blev der så taget endnu et væsentligt internationalt spadestik – Niels Brock er på vej til Vietnam. I dag er der små 1500 Niels Brock studerende i Asien, men vi forventer, at det tal vil stige inden for det næste årti, hvilket vil betyde, at Niels Brock om nogle få år vil være større i Asien end i Danmark.

Men hvorfor satser vi så hårdt på de udenlandske markeder? Fordi vi ved, at dansk eksport af uddannelse gør en forskel. Både herhjemme hvor den er med til at udvikle det globale mindset hos os i uddannelsessektoren, og i de lande og regioner som vi samarbejder med. Eksempelvis er "vores" dimittender i Shanghai kolossalt efterspurgt med en jobrate på 97 procent. Niels Brocks internationale aktiviteter er et fint eksempel på, hvordan dansk systemeksport af uddannelseskoncepter kan gribes an - og vi deler gerne ud af vores erfaringer, så andre danske uddannelsesinstitutioner kan udvikle deres internationale aktiviteter.

Kulturerne mødes og smelter sammen

Det er ikke tilfældigt, at vi satser så hårdt på Kina og Vietnam. Der er ingen tvivl om, at Asien er ved at udvikle sig til en økonomisk supermagt, og vores samarbejde med de asiatiske universiteter giver os en unik mulighed for at lære om deres kultur samtidig med, at de lærer om vores. Al undervisning på Niels Brocks kinesiske uddannelser foregår på engelsk, danske lærere dækker 30-40 % af undervisningen, indholdet i uddannelsen bliver i et vist omfang tilpasset forholdene i henholdsvis Kina og Vietnam, og undervisningsformerne er meget inspireret af "the Scandinavian way of teaching" – det vil sige, at undervisningen understøtter kompetencer som for eksempel selvstændighed, ansvarlighed, evne til initiativ og kreativitet i opgaveløsningen. Samtidig hænger der dog også flere af de traditionelle kinesiske elementer ved. De kinesiske studerende skal for eksempel stadig igennem militærtræning, politiske fag og paratviden om Mao sideløbende med den vestligt orienterede undervisning.

Danske studerende får også udbytte

Der er selvfølgelig også mange danske studerende, der drager nytte af vores kinesiske samarbejde, for eksempel ved at rejse til Kina for at opleve landet på første hånd. En del af disse elever kommer fra vores treårige gymnasiale uddannelse, hvor de specialiserer sig i kinesisk sprog, kultur og andre aspekter, der skal til for at lave forretninger i Kina og med kinesere. Vi sender også studerende fra vores nye bacheloruddannelse, der foregår på tre kontinenter. Det første hold er ved at afslutte

deres andet år af den internationale bacheloruddannelse i København, efter at de har tilbragt det første studieår i Shanghai, og skal efter sommerferien læse det sidste år i Californien.

Mere troværdige lærere

Men det er ikke kun de studerende, som lærer noget. De undervisere, som Niels Brock hvert år sender til Kina, får et helt unikt indblik i kinesiske kultur, økonomi og forretningsliv – en viden som giver Niels Brocks lærere en helt anden troværdighed, når de skal lære fra sig om globalisering og i særdeleshed om tigerøkonomien Kina. Endelig indeholder kontrakterne med universiteterne et element af pædagogisk træning af de udenlandske lærere på uddannelsen. Noget som er særdeles populært og værdsat, da det typisk er på det pædagogiske punkt, at der er nogle af de største kløfter mellem kulturerne.

Helt anderledes pædagogik

Der er nemlig fundamental forskel på, hvordan vi underviser i Danmark, og hvordan de gør det i Kina. I Danmark har vi tradition for at involvere de studerende i problemløsningen og sørge for, at det ikke kun er læreren, der står ved tavlen og snakker. Det ser anderledes ud i Kina. Her er de meget mere tilbageholdende med at deltage aktivt i undervisning. De studerende er – og bliver vedvarende dygtigere og dygtigere, men når en dansk underviser stiller et spørgsmål i klassen, er der ofte ingen respons. De er simpelt hen ikke vant til selv at skulle have en mening om problemstillingerne, og de er nervøse for at sige noget forkert. I løbet af uddannelsesforløbet bliver de kinesiske studerende dog mere fortrolig med den "Scandinavian Way of Learning", hvor de bliver opfordret til at tage stilling og engagere sig – også selvom kineserne ind imellem synes at pædagogikken er underlig, og at det er mærkeligt at lærerne ikke bare forelæser.

Her er Niels Brock i Asien:

Kina

Shanghai/Shanghai Finance University

Efter at have gennemført en række lederkurser for kinesiske ledere i internationale virksomheder og undervisning på college niveau på kinesiske uddannelsesinstitutioner, oprettede Niels Brock i 2000 det første "joint college education programme" sammen med Shanghai Finance University. 600 studerende er i øjeblikket i gang med det fælles uddannelsesprogram i Shanghai fordelt på to uddannelser: Financial Management og Marketing Management. Vores dimittender er efterspurgt, men af politiske grunde kan volumen ikke øges.

Changchun (Jilin-provinsen i Nordøst-Kina)

I 2002 etablerede Niels Brock et lignende "joint programme" i samarbejde med College of Humanities and Sciences of North-East China Normal University i Changchun, ca. 1.500 km fra Beijing. Her læser mere end 300 studerende Financial Management og Marketing Management

Rizhao Polytechnic (Shandong-provinsen ml. Beijing og Shanghai)

I 2008 indledte Niels Brock et samarbejde om et program baseret på de korte videregående uddannelser i Logistics og Service Management, her læser mere end 300 kinesiske studerende. Aktiviteten gennemføres i samarbejde med Handelsskolen København Nord.

Beijing Union University

Der er indgået aftale med Beijing-universitetet om at udbyde Marketing Management fra september 2010. Her bliver optaget på cirka 100 studerende. Fuldt udbygget bliver der ca. 300 studerende.

Wenzhou University (Zhejiang-provinsen, syd for Shanghai)

En kontrakt med Wenzhou University om udbud af professionsbacheloruddannelsen International Sales and Marketing Management er sendt til det kinesiske undervisningsministerium til godkendelse, og der lægges ud i september med et optag af studerende på ca. 100. I full scale bliver det således 400 studerende på den 4-årige uddannelse.

Chongqing Danish Campus (Chongqing-provinsen, 1200 km. vest for Shanghai)

Igennem et års tid har Niels Brock drøftet mulighederne for at etablere et egentligt dansk "universitet" i den folkerige provinshovedstad. Der bor pt. 32 millioner mennesker i området, som har en meget stor indvandring fra landområderne i Midtkina. Vores partner er Chongqing University, et af de højst ratede universiteter i Kina, og der er stor interesse for projektet fra universitets side. Niels Brock ønsker med det ambitiøse projekt, at Danish Campus kan blive en ramme for en række danske uddannelser specielt på det merkantile og tekniske område, og vi har i øjeblikket en dialog med mulige danske partnere.

Vietnam

I januar 2010 er der indgået aftale med Foreign Trade University i Hanoi om start af bacheloruddannelsen International Financial Management and Services med 100 studerende om året og ca. 400 når uddannelsen er i full scale.

Derudover arbejder Niels Brock for også i Vietnam at etablere et Danish Campus. Meget tyder på, at det er muligt inden for en kort tidshorisont. Holdningen blandt vietnamesiske universiteter er meget positiv, ikke mindst over for danske uddannelser, ligesom lovgivningen giver ret vide rammer for udenlandske uddannelser og uddannelsesinstitutioner for etablering af afdelinger i Vietnam.